

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: VA/KTHF/159-15/2026.

Ügyintéző: Nagy Norbert, Bakos Enikő, Bertalan Ágnes,

Katavics Eszter Ágota, dr. Bodorkós Erzsébet

Telefon: +36 70 454 0436

Tárgy: „Szőce I. (Határi földek dűlő) - kavics” védnevű bányatelken működő bánya teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati eljárása - működési engedély kiadása

HATÁROZAT

A BÉKEFAI-BÁNYA Bányászati és Szolgáltató Bt. (8900 Zalaegerszeg, Berek u. 15.) részére, VA-06/AKF05/1452-13/2018. számon módosított VAV/KTF/74-9/2015. számú engedélyek teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatát követően az ÖKOHYDRO-MED Egészségügyi, Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Kft. (9700 Szombathely, Aranyputak u. 39.) által készített ÖHM-26023 tervszámú teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció alapján, a „Szőce I. (Határi földek dűlő) - kavics” védnevű bányatelek vonatkozásában

környezetvédelmi működési engedélyt

adok **bányászati tevékenység** folytatásához az alábbiakban rögzített feltételek betartása mellett.

Engedélyes neve: BÉKEFAI-BÁNYA Bányászati és Szolgáltató Bt.

8900 Zalaegerszeg, Berek u.15.

Környezetvédelmi Ügyfél Jel: 100322613

KTJ (Szőce I. (Határi-földek) - kavics bányatelek): 102091587

I.

Az engedélyezett tevékenységre, illetve létesítményre vonatkozó jellemzők

A tevékenység folytatásának helye

A kavicsbánya Vas vármegyében Szőce település külterületén található, a Veszprémi Bányakapitányság 150/2000. számú határozatával megállapított „Szőce I. (Határi földek dűlő) - kavics” védnevű bányatelken. A 8 ha 8301 m² nagyságú bányatelek területe Szőce 083/42, 083/43, 083/44, 083/45 és 083/46 hrsz-ú ingatlanokat érinti. A legközelebbi lakott terület a bányától nyugati irányban Szőce településen helyezkedik el, kb. 900 m távolságban. A bányaterület a 86-os fő közlekedési út 36+400 km szelvényétől nyugati irányba haladó földúton közelíthető meg.

A tevékenység célja

Az ásványi nyersanyag jellemzően közlekedéscélok alapanyagként kerül felhasználása.

A tevékenység jellemző adatai

A bányatelek területén a fedőképződmények anyaga agyagos kőzetliszt és kőzetlisztes agyag, melynek felső néhány deciméteres vastagságú része gyengén talajosodott. A fedő teljes vastagsága átlagosan 2-3 m között van.

KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY

9700 Szombathely, Vörösmarty Mihály utca 2. – 9702 Szombathely, Pf. 38-- Telefon: +36 70 705 1211

E-mail: zoldhatosag@vas.gov.hu -- KRID: 401253775 – Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

A haszonanyag vörös, vörösbarna és barnás drapp színű, keresztrétegzetten, lencsésen települő, folyóvízi és szárazföldi áthalmozott keletkezésű agyagos, homokos kavics.
Az elmúlt időszakban, 2022-2025. évek között a bányából 3.800 m³ (max. 1.960 m³/év) haszonanyag került kitermelésre.

A bányatelek sarokpontjainak EOY koordinátái:

Sarokpont Jele	Y (m)	X (m)	Z (mBf.)
1.	462462,51	174296,89	237,90
2.	462612,02	174263,25	238,60
3.	462559,00	174029,08	240,30
4.	462503,38	173846,84	241,30
5.	462428,17	173863,58	238,20
6.	462370,71	173826,78	240,00
7.	462359,75	173827,80	240,00
8.	462328,70	173837,49	240,00
9.	462306,74	173844,34	237,50
10.	462277,79	173854,73	235,00
11.	462336,31	174030,33	235,00
12.	462339,99	174031,77	235,00
13.	462349,98	174050,01	235,20
14.	462404,85	174176,95	235,30
15.	462425,24	174172,42	236,10
16.	462442,87	174249,76	237,90

Bányatelekkel fedett terület nagysága: 8 ha 8301 m²

Bányatelek fedőlapjának szintje: +245,0 mBf

Bányatelek alaplajának szintje: +227,0 mBf

A kitermelés maximális mennyisége: 85.000 m³/év

Földtani ásványvagyon: 166.484 m³

Pillérben lekötött ásványvagyon: 137.273 m³

Kitermelhető ásványvagyon: 29.273 m³

Munkarend: A kitermelés évente 200 munkanap időtartamú. A kitermelés 7⁰⁰- 17⁰⁰ óra között, nappali időszakban történik.

Technológiai jellemzők

A jövesztés alkalmazott módja: Felszíni típusú külfejtés, haladó rézsűfalas művelési rendszer. Fejtési mód: száraz talpról hidraulikus kotróval történő jövesztés.

A bányászati tevékenység munkafolyamatai:

Fedőréteg eltávolítása, meddő deponálása.

A művelésbe vett területről először a humusz-, és meddőréteget távolítják el. A fedőrétegeket elkülönítetten deponálják, felhasználásuk a rekultiváció során történik.

Haszonanyag kitermelése.

A letakarított, leszínelte területen kialakított nyitóárokból fejtési pásztákból végzik a kitermelést. A kavicsréteg átlagos vastagsága 7 m. A bányatelek keleti oldalán található – szintén az engedélyes működtetése alatt álló – „Zalalövő III. (Békefai dűlő) - kavics” védnevű bányatelek. Az engedélyes egyidőben csak az egyik bányában végez kitermelést.

Tájrendezés

A tájrendezési feladatok végrehajtása a termeléssel párhuzamosan, a műszaki üzemi terv ütemezése

szerint történik. Újrahasznosítási cél: erdősítés

A tevékenység során alkalmazott munkagépek:

- 1 db Caterpillar 320 lánctalpas kotró
- 1 db MAN típusú szállítójármű

Kapcsolódó tevékenységek

Üzemanyag-ellátás, karbantartás

A bányában földalatti-, illetve feletti tartály nem található. A munkagépek üzemanyaggal történő feltöltése kármentő tálca használatával történik. A bánya területén kizárólag hibaelhárítást végeznek, a gépek szervizelése szakszervizben történik.

Szennyvízkibocsátás, kezelés

A kommunális szennyvíz gyűjtésére zárt szennyvízgyűjtő szolgál, a keletkező szennyvíz elszállítása szükség szerint történik.

Szállítás

A haszonanyag kiszállítása a bányából kivezető földúton történik a 86-os számú főközlekedési útig, majd a felhasználási igénytől függően a szállítás megoszlik Zalalövő, illetve Nádasd települések irányába.

II.

A tevékenység környezetvédelmi vonatkozásai

Levegő

A bányaművelés során az alábbi munkafolyamatok során történik légszennyező anyag kibocsátás:

- fedőréteg letakarítása
- kavics kitermelése
- szállítás.

A haszonanyag kitermelése porképződéssel, a munkagépek üzemelése légszennyező-anyag kibocsátással jár. A dokumentáció alapján a kibocsátott légszennyező anyagok hatásterülete a legkedvezőtlenebb állapotot figyelembe véve szilárd anyag esetében 130 méter, az egyéb légszennyező anyagok esetében 70 méter. Ezen távolságok után a kibocsátott légszennyező anyagok hatásterülete a határérték 10 %-a alá csökken. Mivel a legközelebbi lakott területek távolsága 900 méter (Szőce község lakóházai), a hatásterület lakott területeket nem érint. Határértéket meghaladó káros levegőminőségi állapot kialakulásával nem kell számolni.

Földtani közeg védelme

A tevékenység céljára lehatárolt területről a fedőréteg szakaszosan letakarításra, majd deponálásra kerül. A kitermeléssel párhuzamosan végzett műszaki rekultivációval a humusz és meddőanyag felhasználása biztosított. A bányában földalatti-, illetve feletti tartály nem található. A munkagépek üzemanyaggal történő feltöltése kármentő tálca használatával történik. A bánya területén kizárólag hibaelhárítást végeznek, a gépek szervizelése szakszervizben történik. A bánya üzemszerű működése nem veszélyezteti a földtani közeget.

Élővilág

A meglévő bányaterület antropogén hatásnak kitett élőhely. Alacsony növényzeti borítottsága miatt nem jelent számottevő élőhelyet az állatvilág számára, viszont a kialakult sekély vizek miatt a terület

potenciális kétéltű szaporodó hely, mint például barna varangy (*Bufo bufo*), zöld varangy (*Bufo viridis*), erdei béka (*Rana dalmatina*), „*Rana esculenta*” fajkomplex: kecskebéka (*Rana esculenta*), Kis tavibéka (*Rana lessonae*), sárgahasú unka (*Bombina variegata*) és az alapesi tarajosgőte (*Triturus carnifex*) számára. A fenti állatfajok oltalmat élveznek, ugyanis hazánkban minden hüllő és kétéltű védett. Ezen kívül a fokozottan védett, rendszeresen *fészkelő gyurgyalag* (*Merops apiaster*), illetve időszakonként megjelenő *védett parti fecske* (*Riparia riparia*) állományai fordulnak elő a függőleges falszakaszokon.

Táj

A területen meglévő külszíni fejtésű bányaművelés folyik, a szomszédos területeken pedig mezőgazdasági ingatlanok találhatók.

Zajhatás

A tevékenység végzése zajkibocsátással jár. A bányában munkavégzés csak nappali időszakban történik. A benyújtott dokumentáció alapján a tevékenység zajvédelmi szempontú hatásterülete a lakott területek irányában 180 m. A legközelebbi lakóingatlanok távolsága 900 méter. Mivel a tevékenység zajvédelmi szempontú hatásterületén zajtól védendő objektumok nem találhatók, zajkibocsátási határérték megállapítása nem szükséges.

A kapcsolódó szállítási tevékenység - tekintettel arra, hogy egyrészt meglévő tevékenységről van szó -, a szállítással érintett 86. sz. főút esetében minimális, számítással is alig kimutatható 0,03 dB mértékű zajszint-növekedést okoz.

III.

Üzemeltetési feltételek

Általános előírások

1. A tevékenység végzése során minden havária jellegű esemény bekövetkezésekor bejelentési kötelezettség (24 órán belül) terheli az engedélyest. Havária események bekövetkezésének a lehetőségét gondossággal és megfelelő óvintézkedésekkel minimálisra kell visszazsorítani. Fel kell készülni a telephelyen esetlegesen bekövetkező havária elhárítására. Rendkívüli üzemállapot bekövetkeztét azonnal jelezni kell a Vas Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (ügyeleti szám: 06-30-385-87-69) felé. A felszíni vizeket, felszín alatt vizeket és földtani közeget érintő havária esemény észlelésekor a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot (ügyeleti szám: 06-30-300-42-42) és a Vas Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztályát (ügyeleti szám: 0694/513-203, 0620/8202848) értesíteni kell, valamint haladéktalanul intézkedni kell a rendkívüli állapot megszüntetéséről. A rendkívüli víz- vagy légszennyezést okozó technológiai kibocsátás működtetését a hiba elhárításáig szüneteltetni kell.
2. Havária események bekövetkezésének a lehetőségét gondossággal és megfelelő óvintézkedésekkel minimálisra kell visszazsorítani.

Levegőtisztaság-védelem

3. Amennyiben a körülmények indokolják – száraz, szeles időjárás –, kiporzás elleni védelemként a tevékenység során (rakodás, szállítás) locsolást kell alkalmazni.

Földtani közeg védelme

4. A munkagépek karbantartása szakszervizben végezhető, a helyszínen nem.

5. A bányában üzemanyag-feltöltés csak kármentő tálca használata mellett történhet.
6. A kitermeléssel párhuzamosan a letermelt területet rekultiválni kell.
7. Az esetleges szénhidrogén-elfolyást haladéktalanul meg kell szüntetni, a szennyezést fel kell számolni, a szennyezett talajt ártalmatlanítani kell.
8. A szociális szennyvíz csak mobilizálható, vízzáró műtárgyban gyűjthető.

Természet- és tájvédelem

9. A gyurgyalag és az esetlegesen megjelenő védett partifecske fészkeléséhez szükséges, és az adott évben valóban lakott függőleges falszakaszokat elbontása tilos, illetve ezen szakaszokon április 1. és augusztus 15. között a termelés nem engedélyezett.
10. A költési időszak után tervezett beavatkozásokról a Nemzeti Park szakszemélyzetével (Edelényi Flóra 06-30-4005809, Bedenek Tamás zoológus 06-30-2113829) egyeztetni kell.
11. A nyugati irányból határos erdőterület - amelynek részét képezi a Szőce-patak egyik oldalágát szegélyező, kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusnak megfeleltethető égeres (ÁNÉR: J5) -, továbbá a vízfolyást keresztező út töltésétől északra kialakult értékes mocsári vegetáció (ÁNÉR: B2xA4) védelme érdekében a bányatelek nyugati oldalán olyan stabil, megfelelő dőlésszögű rézsút kell fenntartani a kitermelés során, hogy a természeti értéket képviselő élőhelyek fennmaradjanak, és a talajerózió ne veszélyeztethesse.
12. A bányamederben kialakult vizes élőhely feltöltése, leeresztése, ill. egyéb, a vízfelület csökkenését eredményező, beavatkozás tilos.
13. A letermelt területek rekultivációja során az özönnövények, invazív fajok (pl. akác) elterjedését meg kell gátolni, és csak a tájegységnek megfelelő őshonos növények telepíthetők.

Hulladékgazdálkodás

14. A tevékenység során keletkező hulladékok gyűjtéséről és engedéllyel rendelkező kezelőnek történő átadásáról a hatályos jogszabályoknak megfelelően gondoskodni kell.
15. A bánya területén meg kell akadályozni mindennemű hulladék lerakását.

Erdőterületek védelmére vonatkozó előírások:

16. Az üzemeltetés során az Evt. 62. § (3) értelmében a szomszédos erdőket nem érheti káros hatás, károsítás. Az erdő talaját ért károsító hatások megszüntetéséről és következményeinek felszámolásáról a kár előidézője köteles gondoskodni.

Vízvédelemre vonatkozó előírások:

17. A bánya nem funkcionálhat a vegyszerrel szennyeződhető területek vízgyűjtőjeként.
18. A munkagépek karbantartása szakszervizben végezhető.
19. A bányában üzemanyag-feltöltés kármentő használata mellett történhet.

Közegészségügyi előírás:

20. A bányászati tevékenységet oly módon kell végezni, hogy az a talaj, a vizek és a levegő szennyezését ne idézze elő, ezáltal közvetlenül vagy közvetve ne veszélyeztesse az emberi egészséget.

Örökségvédelmi előírások:

21. A földmunkák csak régészeti megfigyelés (szakfelügyelet) mellett végezhetők!
22. Az előkerülő régészeti emlékeket fel kell tární.
23. A régészeti tevékenység végzésére a Vas megyei illetékességű megyei hatókörű városi múzeum jogosult. (Savaria Múzeum, 9700 Szombathely, Kisfaludy u. 9., archo@savariamuseum.hu).

24. A régészeti szakfelügyeletre vonatkozó szerződést legkésőbb a kivitelezés tervezett megkezdését megelőző 10. napig meg kell kötni.

V.

A környezetvédelmi működési engedély **2035. december 31-ig** érvényes az I. fejezetben leírt paraméterekkel jellemezhető tevékenység gyakorlása esetén.

Az engedély a környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet - továbbiakban: Khvkr. - 20/A. § (1) bekezdésére figyelemmel **2035. december 31-** ig érvényes.

A Khvkr. 20/A. § (6) bekezdésében foglalt követelményre tekintettel az engedély lejáratát megelőzően teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációt kell hatóságomhoz benyújtani úgy, hogy – a folyamatos jogszerű működés érdekében 2035. december 31-ig ismételten jogerős engedéllyel rendelkezzen az üzemeltető.

Az engedély kiadásához alapul vett körülmények jelentős megváltozását, továbbá a tulajdonosváltozást Osztályunknak **15 napon belül** be kell jelenteni. Ezen engedély jogszabályokban előírt más szükséges hatósági engedélyek beszerzése alól nem mentesít.

VI.

Döntésem ellen közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs, az a közléssel véglegessé válik, annak bírósági felülvizsgálatát – jogszabálysértésre hivatkozással - a közléstől számított 30 napon belül a Győri Törvényszékhez címzett (9021 Győr, Szent István út 6.), de a Vas Vármegyei Kormányhivatalnál (Szombathely, Vörösmarty M. u. 2.) 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezett esetében elektronikus úton benyújtott keresettel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart.

A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás illetéke 30.000,- Ft. A közigazgatási bírósági eljárásban a feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül illeték-feljegyzési jog illeti meg.

A keresetlevél kötelező tartalmi elemeit, illetve mellékleteit a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37.§-a tartalmazza.

Ha a keresetlevél alapján a hatóság megállapítja, hogy döntése jogszabályt sért, azt módosítja vagy visszavonja. Ha a keresetlevélben foglaltakkal egyetért és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél vagy az ügyfelek közösen terjesztenek elő keresetlevelet, a hatóság a nem jogszabálysértő döntést is visszavonhatja, illetve a keresetlevélben foglaltaknak megfelelően módosíthatja. Ha a szakhatóság a keresetlevél alapján módosítja állásfoglalását, a hatóság a döntését ennek megfelelően módosítja vagy visszavonja. A döntést visszavonni, módosítani egy ízben lehet. A hatóság a támadott döntést módosító vagy visszavonó döntését közli az ügyféllel, aki nyolc napon belül nyilatkozhat arról, hogy a döntés módosítását vagy visszavonását elfogadja. A védirat előterjesztésétől a közigazgatási pert befejező határozat jogerőssé válásáig a támadott hatósági döntés csak a keresetlevélben foglaltaknak megfelelően módosítható vagy vonható vissza, más okból jogorvoslati eljárásnak nincs helye.

Tájékoztatom az ügyfelet, hogy a jogi képviselővel eljáró fél és a gazdálkodó szervezet elektronikus úton köteles benyújtani a keresetlevelet a Kp. 39. § (1) bekezdésében, valamint a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 9. §-ában és 19. §-ában foglaltak szerint az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél E-Papír szolgáltatás útján, cégkapus beküldéssel (<https://epapir.gov.hu> oldalon „Jogorvoslat” témacsoport, „Közigazgatási szerv határozatának bírósági felülvizsgálata iránti keresetlevél benyújtása” ügytípus, címzett: Vas Vármegyei Kormányhivatal).

A jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet a polgári perben és a közigazgatási bírósági

eljárásban alkalmazandó nyomtatványokról szóló 17/2020. (XII.23.) IM rendeletben meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti. A nyomtatványok a <https://birosag.hu/eljarasok-nyomtatvanyai/polgari-kozigazgatasi-papir-alapu-nyomtatvanyok/az-eljarast-megindito-nyomtatvanyok> oldalon is elérhetőek.

Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, keresetlevelében, vagy a bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet, melynek keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése, feloldása, ideiglenes intézkedés, illetve előzetes bizonyítás elrendelése.

A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, azonban bármelyik fél kérésére tárgyalást tart. A tárgyalás tartását a keresetlevélben lehet kérni, ennek elmulasztása esetén igazolási kérelemnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A BÉKEFAI-BÁNYA Bányászati és Szolgáltató Bt. (8900 Zalaegerszeg, Berek u. 15. - a továbbiakban: engedélyes) részére, a „Szőce I. (Határi földek dűlő)-kavics” védnevű kavicsbánya vonatkozásában bányászati tevékenység végzéséhez a H-1413/11/1999. számú másodfokú határozattal kijavított 33/16/1999. számú határozatával a Hatóság környezetvédelmi engedélyt, majd 9020/10/2004. és 1672-2/1/2010. számú határozataival működési engedélyt adott. Az engedélyes – a korábbiakban kiadott érvényes engedélyek alapján - a bányászati tevékenységet a területen 2002. évben kezdte meg. A „Szőce I. (Határi földek dűlő) -kavics” védnevű bányatelken működő kavicsbánya működéséhez a környezetvédelmi hatóság VAV/KTF/74-9/2015. számú határozatával környezetvédelmi működési engedélyt adott, amely VA-06/AKF05/1452-13/2018. számon módosításra került.

Az engedélyes 2025. novemberében környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációt nyújtott be, egyidejűleg kérelmezve a környezetvédelmi működési engedély megújítását. A felülvizsgálati kérelemmel együtt kezelt bányabővítésre vonatkozó előzetes vizsgálati eljárásban hozott határozattal szemben azonban fellebbezés került benyújtásra, amely miatt az ügy másodfokú elbírálása vált szükségessé. A másodfokú eljárás lezárásáig a környezetvédelmi felülvizsgálati eljárás felfüggesztésre került. Ezt követően a bányavállalkozó meghatalmazott környezetvédelmi szakértője kérte a környezetvédelmi felülvizsgálati eljárás lefolytatását a bányabővítés figyelembevételével, kizárólag a hatályos környezetvédelmi működési engedélyben szereplő ingatlanok (helyrajzi számok) vonatkozásában.

A megkeresett hatóságok állásfoglalásának áttanulmányozását követően, a környezetvédelmi engedély - rendelkező részben meghatározott üzemelési feltételekkel történő - kiadásáról döntöttem az alábbiak figyelembevételével.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 73. § (1) bekezdése alapján az egyes tevékenységek környezetre gyakorolt hatásának feltárására és megismerésére, valamint a környezetvédelmi követelményeknek való megfelelés ellenőrzésére környezetvédelmi felülvizsgálatot kell végezni.

A benyújtott dokumentáció a Ktv. 73-76. § és 78-81. §-ai szerint került elbírálásra.

Az eljárás során - a felülvizsgálati dokumentációban foglaltak alapján - az alábbiakat állapítottam meg.

Levegőtisztaság-védelem

A bányauzemeltetés, valamint a szállítási tevékenység során levegőbe jutó légszennyező anyagok mennyisége a felülvizsgálati dokumentációban szereplő műszaki számítások alapján a levegőterhelési szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló, 4/2011. (I.14.) VM rendeletben meghatározott határérték feletti levegőterhelést nem okoz.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 4. §-a alapján tilos a légszennyezés, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, mely légszennyezettséget okoz, ezért a rendelkező részben

foglalt kikötéseket tettük a megelőzés érdekében.

Földtani közeg védelme

A bánya üzemszerű működése nem veszélyezteti a földtani közegét, a felülvizsgálati dokumentáció alapján biztosíthatók a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdésében, és a Ktv. 6. § (1) és (2) bekezdéseiben, valamint a 15. § (1) bekezdésében foglalt előírások. A havária eseményekkel kapcsolatos előírásokat a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Kormányrendelet 2. és 14. §-ában foglaltakra alapoztam.

Természet- és tájvédelem

Megállapítottam, hogy a meglévő bányatelek, a **Szöce 083/42, 083/43, 083/44, 083/45 és 083/46** hrsz-ú „kivett kavicsbánya” művelési ágú ingatlanok védett természeti területnek minősülnek az Őrségi Nemzeti Park létesítéséről szóló 4/2002. (II. 27.) KöM rendelet (továbbiakban KöM rendelet) alapján, továbbá az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) értelmében Natura 2000 természetvédelmi oltalom alatt álló területek is a HUON 10001 és HUON 20018 jelű Őrség megnevezésű Különleges Madárvédelmi Terület, illetve Jóváhagyott Kiemelt Jelentőségű Természet-megőrzési Terület részeként.

Az eljárás során a tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 25. § (1) bekezdésének b) pontja alapján megkerestem a területek természetvédelmi kezelőjét, az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóságot (továbbiakban: Igazgatóság) adatokat, információt kérve.

Az Igazgatóság 28-1992-2/2026. számú szakmai állásfoglalásában a területen előforduló fajokról tájékoztatót:

*„A bányaterületről védett, ill. fokozottan védett élőlények előfordulási adataival rendelkezünk. A bányászati tevékenység során kialakult részfalakban, deponált földhalmokban rendszeresen fészkel a fokozottan védett gyurgyalag (*Merops apiaster*), a cserjésekben költ a védett töviszűrő gébics (*Lanius collurio*), valamint a bányamederben kialakult vizes élőhelyen gyakran előfordul a védett kis lile (*Charadrius*). A bánya gödröt egész évben víz borítja így az ideális élő-, táplálkozó és szaporodó helyet biztosít a hüllők és kételtűek számára.”*

A művelt bányatelek erősen átalakított, nem természet-közeli élőhely (*U7-Homok-, agyag-, tőzeg- és kavicsbányák, digó és kubikgödrök, mesterséges löszfalak*). A felhagyott bányaterületen vannak 6-10 m-es facsoportok (ÁNÉR-kód:RBxS6), utak (U11), jelentős része lágyszárúakkal borított (OCxS6). A mélyebb részek vízborításúak (BA), A környező területek szántók, fás legelő, illetve akác- és erdei fenyő ültetvény, kis foltokban tölgyes. A patakvölgyet kísérő égerligetnek (*J5-Égerligetek*) és az egykori fás legelő foltjainak (*P45-Fáslegelők, fáskaszálók, felhagyott legelőerdők, gesztenyeligetek*) természetessége a legjobb.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. (továbbiakban: Tvt.) 17.§ (1) bekezdése kimondja, hogy „a 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.”

A Tvt. 9. § (1) bekezdése szerint „A vadon élő szervezetek igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.”

A Tvt. 43. § (1) bekezdése szerint „tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”

A Szőcei patak melletti égeres megfeleltethető kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusra, az úttól északra kialakult mocsaras élőhelyfoltra, és vizes élőhelyekre, továbbá a bányaművelésnél kialakult partszakaszokon fészkelő madárfajokra vonatkozóan kikötésekkel éltem. A bánya területén lévő tavcskák potenciális kételtű szaporodó helyek, amelyekre a kitermelés során figyelemmel kell lenni a fajok védettsége miatt.

Tájvédelmi szempontból a tevékenység folytatása nem releváns.

A dokumentáció élővilágvédelmi fejezetét dr. Bódis Judit élővilág- és tájvédelmi szakértő (SZ-005/2011. és SZ-037/2010.) készítette.

Fentiek alapján megállapítottam, hogy a **tevékenység vonatkozásában a működési engedély** ismételten kiadható.

Zajvédelem

A bányaművelés kapcsán határérték feletti zajterhelés nem várható. A tevékenység zajvédelmi szempontú hatásterületén zajtól védendő objektumok nem találhatók, ezért a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet 10. § (3) bek. a) pontja alapján nem kell zajkibocsátási határérték megállapítását kérni.

Hulladékgazdálkodás

A benyújtott dokumentáció alapján megállapítottam, hogy bányaművelés során termelési hulladék nem keletkezik. A bánya területén kizárólag hibaelhárítást végeznek, a munkagépek karbantartása szakszervizben történik. Normál üzemi körülmények között veszélyes hulladék nem keletkezik. Az esetlegesen bekövetkező havária esemény során keletkező veszélyes hulladékok összegyűjtéséről és ártalmatlanításáról gondoskodnak.

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 12/A. §-a és a 8. számú melléklet 7. pontja alapján a Vas Vármegyei Kormányhivatal a **vízügyi, vízvédelmi szakkérdés** vizsgálatát elvégezte és az alábbiakat állapította meg:

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 12/A §-ban meghivatkozott 8. melléklet 7) pontja értelmében környezetvédelmi működési engedélyezési eljárásban a vízügyi, vízvédelmi szakhatósági hatáskörben vizsgálandó szakkérdés annak elbírálása, hogy a tevékenység során a felszíni vizek és a felszín alatti vizek minősége védelmére meghatározott előírások érvényesülnek-e, továbbá, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése/tisztítása biztosított-e, a vízbázis védőterületére/védőidomára meghatározott követelmények érvényesíthetők-e, illetve, hogy a tevékenység az árvíz, jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.

A megkereséshez csatolt, Ökohydro-Med Kft. (9700 Szombathely, Aranypatak u. 39.) által készített ÖHM-26023 tervszámú dokumentációja alapján az alábbiakat állapítottam meg:

A Békefai-Bánya Bt. a Szőce-I kavics bányatelken (Szőce 083/42-46 hrsz.) bányászati tevékenységet végez. A tevékenység VA-06/AKF05/1452-13/2018. sz. határozattal módosított VA/KTF/74-9/2015. számú, 2025. 12. 31.-ig érvényes környezetvédelmi működési engedéllyel rendelkezik. A bányatelek

területe 8,83 ha, alaplapja 227 mBf., a kitermelés maximális kapacitása 85 em³/év. A kitermelés talajvízszint felett történik.

A bánya tervezett bővítése (4,7 ha) VA/KTHF/252-18/2025 sz. alatt elfogadott előzetes vizsgálattal rendelkezik.

A folytatott tevékenység során vízfelhasználás nincs, szennyvíz nem keletkezik, a tevékenység a csapadékvizek lefolyására, az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra nincs hatással, vízbázis védőterületet nem érint, felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére jogszabályban meghatározott előírások érvényesíthetők.

A rendelkezéseimre álló iratok, valamint a kérelem és a mellékleteként benyújtott dokumentáció érdemi vizsgálatát követően a fenti jogszabályi hivatkozásokat figyelembe véve a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Előírásaimat a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. Korm. rendelet 4. § (2) bekezdés a) pontjában, a 6. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban, 8. § c), 14. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak figyelembevételével tettem.

A bányászattal érintett terület a Korm. rendelet 7. § (4) bekezdés szerinti térkép alapján felszín alatti víz szempontjából érzékeny.

A Vas Vármegyei Kormányhivatal a **termőföld mennyiségi védelmének követelményeire vonatkozó szakkérdés** vizsgálatát elvégezte és az alábbiakat állapította meg:

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8. § (1) bekezdésében és 8/A §-ában foglaltak szerint: ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakkérdés vizsgálatában működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen.

A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.

A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet.

A tervezett *bányászati tevékenység* helye Szőce településen – a 083/42 hrsz vonatkozásában – szántó művelési ágban az ingatlan-nyilvántartás adatai alapján az átlagosnál gyengébb minőségű (5. minőségi osztályú) termőföldnek számít, azonban a művelési ág változást be kell jelenteni, mert nem szántóként hasznosítják.

Hivatalomnál a bányavállalkozó kérelemre vagy hivatalból induló földvédelmi eljárás termőföld más célú hasznosítása tárgyában *nem indult* a Szőce 083/42 részterületére vonatkozóan *bányászati tevékenység céljára*. Ezért a bányatelek teljeskörű környezetvédelmi felülvizsgálata eljárásában *az előbb megjelölt termőföld további részterületére vonatkozóan termőföld más célú hasznosítását nem engedélyezte hivatalunk*.

Hatóságom a 2 ha 1277 m² terület nagyságú, Szőce külterületén fekvő 083/42 helyrajzi számú földrészből összesen 1 ha 3541 m² terület nagyságban engedélyezte a termőföld végleges más célú hasznosítását bányászati tevékenység céljára (ügyiratszám: 10375/2004; 10037/2003; 10325/2009).

Felhívom a figyelmet, hogy a *bányászati tevékenység céljára a későbbiekben érintett termőföldekre vonatkozóan a terület igénybevétele előtt kérelmezni kell a termőföld más célú hasznosításának engedélyezését.*

A dokumentáció és a hiteles ingatlan-nyilvántartás szerint a Szőce külterületi 083/43; 083/44; 083/45 és 083/46 helyrajzi számok „kivett kavicsbánya” művelési ágú ingatlanok. Az előbbiek alapján - a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 2. § 19. pontját is figyelembe véve - nincs szükség a földvédelmi szakkérdés vizsgálatára.

A Vas Vármegyei Kormányhivatal a **közegészségügyi** szakkérdés vizsgálatát elvégezte és az alábbiakat állapította meg:

A dokumentáció vizsgálata a környezet- és település- egészségügyi szakkérdésekre, így különösen az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, és az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére terjedt ki.

Az ÖKOHIDRO-MED Egészségügyi, Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Kft. (9700 Szombathely, Aranyputyak u. 39.) által az ÖHM – 26023 tervszámon elkészített dokumentáció bemutatja a telephely adatait, a telephelyen végzett tevékenység részletes technológiáját, valamint a tevékenység folytatása során a környezetre gyakorolt hatásokat.

Jelen eljárásban a Békefai-Bánya Bányászati és Szolgáltató Bt. (székhely: 8900 Zalaegerszeg, Berek u. 15.) a „Szőce I. (Határi földek dűlő) – kavics” védnevű bányatelken folytatott bányászati tevékenységére vonatkozó engedélyét kívánja meghosszabbíttatani. A bányászati tevékenységet a területen 2002-ben kezdték.

A meglevő bányatelek Szőce külterületén található, nagysága 8 ha 8301 m². A vizsgált területet a keleti oldalán a „Zalalövő III. Békefai dűlő – kavics” nevű bányatelek, egyéb irányokban mezőgazdasági területek határolják, a nyugati részén erdősáv húzódik. A legközelebbi lakóingatlanok megközelítőleg 900 m-re, Ny-i irányban találhatók.

A kitermelés éves maximális mennyisége 85.000 m³/év. A kavics kitermelése külszíni fejtéssel, száraz körülmények között történik.

A dokumentáció szerint a bányaművelés folyamata a fedőréteg letakarításából, az ásványi nyersanyag kitermeléséből és szállításából, majd a terület rekultivációjából áll.

A leírás alapján bányászati tevékenység a vízműutak (Hegyhátszentjakab, Zalalövő) által hasznosított mélyebb vízadó rétegeket közvetlenül nem veszélyezteteti, így a lakossági vízellátás biztonsága nem sérül. A felszíni élővizekkel nincs kapcsolatban, a csapadékvíz természetes elszikkadása biztosított.

A talajvíz minőségét a munkagépek esetleges meghibásodása esetén, a földtani közegen átszivárgó szénhidrogén származékok veszélyeztethetik. Ilyen esetben a megfelelő mennyiségű felitató anyag (homok) rendelkezésre áll, így a talajvíz szennyeződése megakadályozható.

A dokumentációban rögzítésre került, hogy a számítások alapján telephelyen végzett tevékenység (légszennyezés, talajszennyezés) a környezetre, valamint az emberi egészségre nem jelent veszélyt, nincs jelentős környezeti hatása.

A Vas Vármegyei Kormányhivatal a **kulturális örökség védelmére vonatkozó** szakkérdés vizsgálatát elvégezte és az alábbiakat állapította meg:

A benyújtott tervek és a hatósági nyilvántartás adatainak összevetése alapján megállapítottam, hogy a bányatelek területén – a közhiteles örökségvédelmi hatósági nyilvántartásában a 45806 számú azonosítóval nyilvántartott – régészeti lelőhely található.

A régészeti lelőhely védelméről ezért a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) előírásai szerint gondoskodni kell!

A Kötv. 22. § (1)-(3) bekezdése értelmében a régészeti lelőhelynek a beruházással kapcsolatos földmunkával érintett részén megelőző régészeti feltárást kell végezni. A régészeti érintettség mértékétől függően a hatóság szakfelügyeletet ír elő.

A Kötv. 7. § 36. pontja alapján régészeti megfigyelésnek minősül a beruházás földmunkájának régész által a helyszínen történő folyamatos figyelemmel kísérése, szükség esetén a régészeti bontómunka elvégzése és a tevékenység régészeti dokumentálása.

A tevékenységhez kapcsolódó földmunkákkal érintett régészeti objektumok védelmét – jelenlegi adataink szerint – elsődlegesen a szakfelügyelet megfelelően biztosítja.

Amennyiben nagy jelentőségű, egyedi régészeti emlékek kerülnek elő, úgy a szakfelügyelet ellátása nem szolgálja kielégítően a lelőhely védelmét, így a további régészeti tevékenységet a megelőző feltáráshoz kapcsolódó szabályok szerint kell folytatni. A Kötv. 22. § (10) bekezdése alapján a beruházónak a megelőző feltáráshoz kapcsolódóan írásbeli szerződést kell kötni.

A szakfelügyelet és az előkerülő régészeti emlékek megelőző régészeti feltárási munkájának költségeit a beruházó köteles viselni, mivel a Kötv. 19. § (3) bekezdése szerint a régészeti feltárások költségeit annak kell fedeznie, akinek érdekében a feltárás szükségessé vált.

A Kötv. 24. § (2) bekezdése alapján felhívom a figyelmet, hogy amennyiben a földmunkák során régészeti emlék, illetőleg lelet kerül elő, a felfedező (a munka felelős vezetője) köteles a régészeti emléket veszélyeztető tevékenységet felfüggeszteni, és a feltáráshoz jogosult szervnek (Savaria Múzeum, 9700 Szombathely, Kisfaludy Sándor utca 9.) haladéktalanul bejelenteni.

A bejelentési kötelezettség elmulasztása a Kötv. 82. § (2) bekezdése, valamint az örökségvédelmi bírságról szóló 191/2001. (XI.18.) Korm. rendelet alapján örökségvédelmi bírság kiszabását vonhatja maga után.

A Vas Vármegyei Kormányhivatal a **termőföld minőségi védelmének követelményeire vonatkozó** szakkérdés vizsgálatát elvégezte és az alábbiakat állapította meg:

A kavicsbánya üzemeltetése a szomszédos termőföldek talaját, és az azokon folytatott gazdálkodás feltételeit nem veszélyezteti, ezért az engedély talajvédelmi szempontból kikötés nélkül kiadható.

A termőföld minőségi védelme tárgyú talajvédelmi szakkérdésben kiadott szakmai véleményemet a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése (3. sz. melléklet 6. pont) által biztosított jogkörben eljárva alkírtottam ki.

A Vas Vármegyei Kormányhivatal az **erdőre gyakorolt hatásokra vonatkozó** szakkérdés vizsgálatát elvégezte és az alábbiakat állapította meg:

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. melléklet 7. pontban biztosított jogkörében az erdészeti hatóság megállapította, hogy a csatolt tervdokumentáció alapján tárgyi ügyben szereplő már meglévő bánya (Szőce 083/42,

083/43, 083/44, 083/45, és 083/46 hrsz.-ú ingatlanok) az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Evt.) 38. § szerinti Országos Erdőállomány Adattárban erdőként vagy erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületként nyilvántartott területet nem érint, a tevékenység tehát erdőterület igénybevételét nem igényli.

A bánya által érintett ingatlanok északi és nyugati oldalról viszont erdővel (Szőce 083/47, 078/43, 084/16, 078/41 hrsz.-ú földrészletek) közvetlenül szomszédosak, ezért tárgyi kérelem jóváhagyása az erdészeti hatóság részéről a rendelkező részben foglalt kikötéssel támogatható.

A benyújtott teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció megállapításai alapján megállapítottam, hogy a tevékenység – **a határozat rendelkező részének III. fejezetében foglalt kikötések, környezetvédelmi előírások betartása esetén** – a környezetvédelmi érdekeket nem sérti, ezért a működési engedély kiadásáról határoztam.

Döntésemet a Kvt. 66. § (1) bekezdés c) pontja, 79. § (1) bekezdésének a) pontja és 81. § (1) bekezdése alapján hoztam meg, figyelemmel a Ket. 71. § (1) és 72. § (1) bekezdésében foglaltakra.

A határozatomról szóló hirdetmény Szőce Község Polgármesteri Hivatala részére közzététel céljából megküldésre, valamint a Hatóság honlapján (<http://nydtktvf.zoldhatosag.hu>) közzétételre kerül.

Döntésemet a Főosztályom által nem ismert érintett ügyfelekkel az Ákr. 89. § (1) bekezdésére figyelemmel közlemény formájában közhírré tettem.

Határozat elleni jogorvoslatról szóló tájékoztatást a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 71/A. §-a, a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 26/A.§-a és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 116-118.§ -ai alapján biztosítottam.

A jogorvoslati eljárás díjának mértékét az EM rendelet 2. § (5) bekezdése alapján, a díj megfizetésének módját az EM rendelet 5. § (1) bekezdése alapján állapítottam meg.

A Vas Vármegyei Kormányhivatal hatáskörét a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Kormányrendelet 6. § (1) bekezdés c) pontja, és a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. Rendelet 5 § (1) c) pontja; illetékességét a fent megjelölt kormányrendeletek 2. § (1) bekezdése határozza meg.

A kiadmányozási jog a Vas Vármegyei Kormányhivatalt vezető Főispán kiadmányozás rendjéről szóló 3/2023. (II. 3.) számú utasításában foglaltakon alapul.

Szombathely, elektronikus időbélyeg szerint

A főispán helyett eljáró Dr. Orbán István
főigazgató
nevében és megbízásából:

Bencsics Attila
főosztályvezető

A határozatot kapja:

1. BÉKEFAI-BÁNYA Bányászati és Szolgáltató Bt., 8900 Zalaegerszeg, Berek u. 15.
2. ÖKOHIDRO-MED Kft., 9700 Szombathely, Aranypatak u. 39.
3. Vas Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály
4. Vas Vármegyei Kormányhivatal_Népegészségügyi Főosztály

5. Vas Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 6. Körmend
6. Vas Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály 1.
7. Vas Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály
8. Vas Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály
9. Szőce Község Önkormányzata
10. Nádasdi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője